

Wsparcie dla przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu (IOB)

Otwarcie Biura Regionalnego PARP w Olsztynie

Przedsiębiorcy z Warmii, Mazur i okolic, chcący ubiegać się o środki europejskie, mogą liczyć na pomoc nowo otwartego Biura Regionalnego Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w Olsztynie. Do zadań Biura należy m.in. identyfikacja, opracowywanie i testowanie nowych form wsparcia, gromadzenie informacji o innowacyjnych firmach z obszaru Polski Wschodniej, popularyzacja koncepcji GOZ i powiązanych z nią procesów automatyzacji i cyfryzacji przedsiębiorstw.

Źródło: [PARP](#), [TVP](#), [youtube.com](#), 14.09.2023

Konkurs PARP: „Promocja marki innowacyjnych MŚP”

14 września br. PARP ogłosiła konkurs Promocja marki innowacyjnych MŚP z programu FENG. Działanie ma na celu wzmocnienie potencjału eksportowego przedsiębiorców MŚP. Środki przeznaczone na dofinansowanie projektów w naborze to 155 mln zł. Brak minimalnej i maksymalnej wartości kosztów kwalifikowanych.

Źródło: [PARP](#), 14.09.2023

Regulacje

Pełne odmrożenie odpisu na fundusz socjalny w 2024 roku

Ministerstwo Finansów potwierdza, że w 2024 r. nastąpi całkowite odmrożenie odpisu na fundusz socjalny. Odpis będzie ustalany według średniej płacy z obecnego roku, a nie – jak zapowiadano – z ubiegłego. Dzięki temu fundusze będą dysponować większymi kwotami, a co za tym idzie – zatrudnieni będą mogli uzyskać wyższe świadczenia z ZFŚS. Ustalanie odpisu wg średniej płacy z poprzedniego roku ostatni raz miało miejsce w 2011 r. Jego zamrożenie oznaczało, że do obliczeń w kolejnych latach przyjmowano nie przeciętną płacę z ubiegłego roku, ale jej niższą wartość z któregoś z lat poprzednich.

Źródło: [DGP](#), 12.09.2023

Przedsiębiorczość

Najnowsze informacje z GUS

- **Ceny towarów i usług konsumpcyjnych** w sierpniu 2023 r. wzrosły o 10,1% r/r (przy wzroście cen usług – o 11,1% i towarów – o 9,8%), m/m pozostały bz. Więcej w raporcie Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu 2023 roku.
- **Obroty towarowe handlu zagranicznego** w styczniu – lipcu 2023 roku wyniosły w cenach bieżących 944,8 mld zł w eksporcie oraz 907,0 mld zł w imporcie. Rok do roku eksport wzrósł o 4,4%, a import spadł o 5,0%. Więcej informacji w raporcie

Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń-lipiec 2023 roku.

- Ukazały się m.in. opracowania: Nakłady i wyniki przemysłu - 1-2 kwartał 2023 roku, Wyniki finansowe przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2023 roku.

Źródło: stat.gov.pl, 8–15.09.2023

Europa szuka drogi do surowcowej niepodległości

Obecnie Państwo Środka odpowiada m.in. za 90% światowych mocy w zakresie przetwórstwa metali ziem rzadkich, 75% kobaltu, 65% litu, 90% metali ziem rzadkich i 42% miedzi. W tej niekorzystnej dla niej sytuacji Europa szuka dróg do surowcowej niepodległości. Jedną z nich mogłaby być rozbudowa przemysłu wydobywczego wewnątrz UE, ale złoża na naszym kontynencie są skromne, a poziom akceptacji społecznej dla inwestycji o znaczącym śladzie środowiskowym, a do takich niewątpliwie należą kopalnie – niski. Nawet tam, gdzie istnieje silna wola polityczna lub biznesowa do uruchomienia produkcji surowców krytycznych, barierą pozostaje czas – według MAE średni czas pomiędzy odkryciem złoża a rozpoczęciem jego eksploatacji to prawie 17 lat. Z kolei zwiększenie odzysku potrzebnych surowców na drodze recyklingu oceniane jest jako mało realne. Alternatywą może być zacieśnienie współpracy z Afryką. Unia ma już podpisane porozumienia o współpracy surowcowej m.in. z Namibią i prowadzi negocjacje w tej sprawie z Demokratyczną Republiką Konga – globalnym liderem wydobycia kobaltu. Ale Europa nie jest jedynym chętnym w rywalizacji o dostęp do surowcowego bogactwa Afryki. Wielomiliardowe inwestycje realizują tam od lat – m.in. w ramach Inicjatywy Pasa i Szlaku – Chiny. Dostawami z Afryki są zainteresowani także Amerykanie. Nawet wypracowanie zasad współpracy z krajami czarnego Lądu jest źródłem napięć. Unia chce kupować nieprzetworzone surowce – w projekcie aktu o surowcach krytycznych proponuje się pułap 40% udziału europejskiego przemysłu w przetwórstwie, a cel ten zostanie najprawdopodobniej podniesiony do 50%. Rządom afrykańskim zależy na utrzymaniu przynajmniej części spośród najbardziej dochodowych ogniw łańcucha wartości. Niektóre kraje o wysokim potencjale surowcowym, jak Namibia, Zimbabwe czy Ghana, już przyjęły restrykcje dotyczące eksportu surowców w formie surowej.

Źródło: DGP, 11.09.2023

Branża AGD szoruje po dnie

Moce produkcyjne polskich fabryk wynoszą 27 mln szt., a od stycznia do lipca br. z taśm polskich fabryk zjechało 11,5 mln sztuk sprzętu, o ponad 16% mniej niż rok wcześniej. Konsumpcja w Europie, gdzie wysyłamy ponad 85% produkcji AGD, spada. Widać to m.in. w danych eksportowych – od stycznia do maja sprzedano za granicą 8,6 mln szt. sprzętu, o 16% mniej r/r. Mniejsza konsumpcja jest też widoczna w Polsce (spadek sprzedaży o 19% r/r). Przyczynia się do tego m.in. wyhamowanie na rynku mieszkań. Wyzwaniem dla branży jest również stały wzrost importu urządzeń z Chin i Turcji do UE. Zjawisko to przyspieszyło, gdy spadły ceny frachtów. APPLIA wylicza, że w przypadku samych pralek eksport z Polski do UE w 2022 r. wyniósł 4,39 mln szt. wobec 4,52 mln szt. w 2021 r. W tym samym czasie z Chin importowano 4,72 mln szt. pralek wobec 4,64 mln

szt. rok wcześniej, a z Turcji 3,53 mln szt., wobec 3,47 mln sztuk w 2021 r. Producenci zwracają uwagę, że dziś wysyłka urządzeń z Polski do Hiszpanii kosztuje tyle samo co z Chin, a produkcja urządzeń w Azji jest tańsza niż w Europie. Zdaniem ekspertów taka sytuacja rodzi poważne zagrożenie dla Polski, która jest obecnie największym producentem AGD w UE i drugim w Europie, po Turcji. Producenci wciąż liczą na odwrócenie negatywnego trendu. Szczególnie, że w wielu krajach są podejmowane już kroki w celu ożywienia popytu. We Włoszech czy w Grecji termomodernizacja domów i mieszkań, na którą jest przewidziane dofinansowanie, ma objąć też sprzęt gospodarstwa domowego. W Polsce odżywa rynek mieszkaniowy.

Źródło: [DGP](#), 13.09.2023

Solaris z największym zamówieniem w Europie

Takiego zamówienia na zasilane wodorem autobusy miejskie w Europie jeszcze nie było — Solaris dostarczy do Włoch 220 pojazdów. TPER, miejski przewoźnik transportu publicznego w Bolonii, zamówił 130 autobusów, a wenecki przewoźnik Azienda Veneziana della Mobilita – 90. Oba kontrakty zawierają opcję zwiększenia zamówienia.

Źródło: solarisbus.com, 11.09.2023; pb.pl, 13.09.2023

Zasoby ludzkie i kompetencje przedsiębiorstw

Unijna pomoc dla regionów zagrożonych brakiem talentów

Talent Booster Mechanism (Mechanizm Wzmacniania Talentów) to pierwsza kluczowa inicjatywa Europejskiego Roku Umiejętności, która ma nadać nowy impuls w zakresie przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji, oferując rozwiązania dostosowane do zróżnicowanych potrzeb regionów. W ramach programu zidentyfikowano 46 regionów w UE (16% populacji całej UE), które obecnie znajdują się w tzw. pułapce rozwoju talentów (development trap) i mierzą się z problemami demograficznymi. W Polsce problem ten dotyczy woj. łódzkiego. Do drugiej grupy zakwalifikowano 36 regionów (13% populacji UE) zidentyfikowanych jako zagrożone wpadnięciem w pułapkę rozwoju talentów w najbliższej przyszłości. Wśród nich znalazły się województwa: warmińsko-mazurskie, podlaskie, mazowieckie (z wyłączeniem regionu stołecznego), lubelskie, świętokrzyskie, podkarpackie, opolskie.

Źródło: funduszeuropejskie.pl, pap.pl, 13.09.2023

Uchodźcy z Ukrainy wolą Niemcy

Według danych Eurostatu na koniec czerwca 2023 r. w Niemczech zarejestrowanych było 1,1 mln obywateli Ukrainy, podczas gdy w Polsce – 977 tys. Oznacza to, że od sierpnia 2022 r. liczba zarejestrowanych u nas uchodźców zmalała o ponad 350 tys. osób, a w Niemczech – wzrosła o ponad 430 tys. osób. Z raportu „Z Polski do Niemiec. Nowe trendy ukraińskiej migracji uchodźczej” ([do pobrania za ewl.com.pl](#)), platformy EWL i Studium Europy Wschodniej UW, wynika, że dwa główne powody wyjazdu: posiadanie rodziny czy znajomych w Niemczech (43%) i atrakcyjniejsze świadczenia socjalne (42%). Badanie przeprowadzono w sierpniu br.

Źródło: pulshr.pl, businessinsider, 8.09.2023; ewl.com.pl, [DGP](#), money.pl, 12.09.2023

Iluzja charyzmy

Są dobrze wykształcone, utalentowane, pracowite, ambitne. Stanowią większość (w Polsce 66%) absolwentów uczelni. A jednak rzadko awansują, a osiągnąwszy sukces często odchodzą – np. z badania Kellogg School of Management na Northwestern University (USA) wynika, że nawet połowa absolwentek MBA rezygnuje z kariery zawodowej w ciągu dekady od ukończenia studiów. Wbrew temu, co można sądzić, głównym powodem nie jest macierzyństwo, ale frustracja. Wiele kobiet nie chce uczestniczyć w grze, która nie jest dla nich sprawiedliwa. Stefan Stern i Cary Cooper, autorzy książki „Mity zarządzania”, zwracają uwagę, że cechy kojarzone z przywództwem, jak np. przebojowość, w przypadku mężczyzn uznawane są za zaletę, u kobiet – za wadę. Mężczyźni są ambitni, ambitne kobiety – agresywne. Mężczyźni są bezpośredni i szczerzy, kobiety – wredne. Podwójne standardy sprawiają, że potencjalna kandydatka na stanowisko kierownicze prawie zawsze okazuje się nieodpowiednia. To wcale nie musi być zmowa facetów, którzy trzęsą zarządami i radami nadzorczymi – uważa znany psycholog organizacji Tomas Camorro-Premuzic. Większość ludzi bez względu na płeć i pozycję w hierarchii służbowej daje się nabrać jednostkom o zawyżonej samoocenie, a takich wśród mężczyzn jest więcej. Rezultatem jest system, który nagradza arogancję i nadmierną pewność siebie. Nie można lekceważyć barier, które utrudniają kobietom wspinanie się po szczeblach kariery, ale sądząc z powyższego, warto również zwrócić uwagę na brak przeszkód dla niekompetentnych, dążących do władzy mężczyzn.

Źródło: pb.pl, 14.09.2023

Inwestycje

W Warszawie powstanie centrum szkoleniowe dla energetyki jądrowej

Amerykanie zdecydowali, że w Warszawie powstanie centrum szkoleniowe dla energetyki jądrowej (Clean Energy Training Center) dla Europy Środkowo-Wschodniej – poinformował resort klimatu i środowiska. Centrum rozpocznie działalność w tym roku.

Źródło: pap.pl, wnp.pl, green-news.pl, 13.09.2023; swiatoze.pl, 15.09.2023

Rekord na przekopie Mierzei Wiślanej

Przeprawa przez Mierzę Wiślaną ma zapewnić Polsce suwerenny dostęp do Morza Bałtyckiego z Zalewu Wiślanego. Przez otwarty rok temu przekop przepłynęło już 1788 jednostek, z czego 1311 w 2023 r. Rekordowy pod tym względem był sierpień (340).

Źródła: businessinsider.com, money.pl, 12.09.2023

Pierwsza w Polsce ogólnodostępna stacja wodorowa

Od 11 września br. na warszawskim Ursynowie działa pierwsza w Polsce ogólnodostępna stacja wodorowa do tankowania autobusów i samochodów osobowych. Inwestycja została sfinansowana ze środków prywatnych spółki PAK-PCE Stacje H2, ale kolejne pięć takich przedsięwzięć realizowanych przez firmę – w Rybniku, Wrocławiu, Gdańsku, Gdyni i Lublinie – otrzyma 20 mln zł dofinansowania z NFOŚiGW.

Źródło: gov.pl, 11.09.2023

FSO Park – wizja miasta przyszłości na dawnym terenie FSO

Na terenie dawnej FSO ma powstać miasto w mieście z ponad 12 tys. mieszkań o łącznej powierzchni 440 tys. m², a poza tym szkoły, przedszkola, obiekty handlowo-usługowe, biura, ekotarg, przestrzeń na wydarzenia kulturalne i 20 ha zieleni. Budowa FSO Parku potrwa do 2050 r. Rozpoczęcie I fazy inwestycji zaplanowano na początek 2025 r.

Źródło: rp.pl, pb.pl, propertynews.pl, 12.09.2023; pl.estate, 13.09.2023

Innowacyjność

Odkryj moc innowacji – nowy portal OPI

Ośrodek Przetwarzania Informacji (OPI) przygotował na zlecenie Ministerstwa Edukacji i Nauki portal Innowacje.opi.org.pl. To nowy adres w polskim internecie, gdzie każdy znajdzie w jednym miejscu informacje o innowacyjnych projektach, przydatne dla przedsiębiorców i środowiska polskiej nauki. Nowy portal to nie tylko wielka baza innowacji. Każdy użytkownik otrzyma tutaj również wskazówki, gdzie znaleźć odpowiedniego eksperta, raport, publikację naukową a nawet bezpłatny kurs online.

Źródło: gov.pl, naukawpolsce.pl, 12.09.2023; dzienniknaukowy.pl, 13.09.2023

Najnowsze osiągnięcia awiacji

W USA opracowano rewolucyjny silnik hipersoniczny, który umożliwi ultraszybkie i tańsze podróże komercyjne i kosmiczne. Teoretycznie pozwoli na przemierzenie obszaru Stanów Zjednoczonych od wybrzeża do wybrzeża w mniej niż 30 minut. Z kolei w Europie odbył się pierwszy pilotowany lot samolotu elektrycznego napędzanego ciekłym wodorem – taki napęd mogą mieć w przyszłości maszyny transoceaniczne i hipersoniczne. Jednym z pilotów był Polak. Samolot H2FLY, który wystartował z lotniska w słoweńskim Mariborze, może pokonać 1500 km.

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 11.09.2023; cyfrowa.rp.pl, 12.2023

Odkryto nowy rodzaj komórek w mózgu

Naukowcy z Uniwersytetu w Lozannie oraz Wyss Center odkryli nowy typ komórek znajdujący się w naszych mózgach. Hybrydowe pod względem składu i funkcji, pomiędzy dwoma znanymi dotychczas typami komórek mózgowych – neuronami i komórkami glejowymi – są obecne w kilku obszarach mózgu. Jak ustalono wspierają one zdolności zapamiętywania czy kontroli ruchów. Odkrycie rzuca zupełnie nowe światło na mechanizmy funkcjonowania naszego mózgu.

Źródło: Nature, 6.09.2023; dzienniknaukowy.pl, 12.09.2023; onet.pl, 14.09.2023

Zrównoważony rozwój

Ustalenie nowych celów dla energii odnawialnej na 2030 rok

12 września 2023 r. Parlament Europejski przegłosował porozumienie zatwierdził nowy cel wynoszący 42,5% energii z OZE do 2030 r. (wcześniej 32%). Jednocześnie państwa UE są zachęcane do osiągnięcia poziomu 45%. Zanim dokument wejdzie w życie jego ostateczna wersja musi zostać zatwierdzona przez kraje członkowskie.

Źródło: europarl.europa.eu, pb.pl, 12.09.2023

Unia Europejska wprowadza podatek graniczny od CO₂

1 października UE rozpocznie wprowadzania pierwszego na świecie granicznego podatku węglowego (z ang. Carbon Border Adjustment Mechanism; CBAM). Proces będzie dwuetapowy. W okresie przejściowym (październik 2023 – 31 grudnia 2025) importerzy będą zobligowani do dopełniania obowiązków sprawozdawczych. Rozporządzenie wykonawcze dotyczące okresu przejściowego ustanawia karę w wysokości od 10 do 50 euro za tonę niezadeklarowanych emisji (tj. niezłożenie raportu CBAM lub złożenie niekompletnego lub nieprawidłowego raportu CBAM). Od 1 stycznia 2026 r. importerzy będą również zobowiązani nabywać i umarzać certyfikaty będące formą płatności. Początkowo podatek węglowy obejmie m.in.: żelazo, stal, cement, aluminium, nawozy, energia elektryczna, wodór. Celem nowego systemu jest chronienie przemysłu krajów UE inwestujących w redukcję emisji przed zagranicznymi konkurentami, którzy bardziej zanieczyszczają środowisko. Firmy europejskie już uiszczają tego typu należności.

Źródło: [Reuters](#), [pb.pl](#), 13.09.2023; [nowa-energia.com.pl](#), 14.09.2023

Zużycie wody przez ChatGPT może stanowić problem dla środowiska

Czołowi twórcy technologii, w tym Microsoft, OpenAI i Google, przyznali, że rosnący popyt na ich narzędzia AI wiąże się z ogromnymi kosztami, od drogich półprzewodników po zwiększone zużycie wody. W swoim najnowszym raporcie dotyczącym ochrony środowiska firma Microsoft ujawniła, że jej globalne zużycie wody w latach 2021–2022 wzrosło o 34% (do prawie 1,7 mld galonów, galon amer. to ok. 3,8 litra). Google zgłosił wzrost zużycia wody o 20% w tym samym okresie. Według nowego badania przeprowadzonego przez naukowców z Uniwersytetu Kalifornijskiego, zaledwie pięć zapytań do ChatGPT może zużyć aż 500 ml wody.

Źródło: [aibuzz.pl](#), [fortune.com](#), 9.09.2023

Tworzywa, które chcemy ratować

Plastikowe odpady pozostają w środowisku setki lat, ale deformacje, przebarwienia obiektów, spękania czy wykwity na powierzchni tworzyw sztucznych zachodzą w ciągu dekad, powodując konieczność reperacji lub wymiany elementów. Jednej dziedzinie dotyczy to nadzwyczaj boleśnie. W XX wieku po syntetyczne polimery – symbol postępu i nowoczesności – sięgało wielu uznanych artystów (Kantor, Duchamp, Hasior i in.). „Plastik” zdominował również wzornictwo artystyczne i użytkowe. Problem degradacji celuloиду zauważyły najwcześniej muzea i archiwa przechowujące taśmy filmowe. Przed rokiem 1980 zagadnienie było właściwie nieznane, dwadzieścia lat później stało się głównym problemem archiwów na całym świecie. Dziś wiadomo, że obiekty wykonane z tworzyw sztucznych należy przechowywać w chłodnych warunkach, lecz jest to działanie bardzo kosztowne, także dla środowiska naturalnego. Nad opracowaniem rozwiązań, które będą łączyły ochronę dzieł sztuki z syntetycznych polimerów z dbałością o środowisko naturalne pracują m.in. naukowcy z IKiFP PAN. Polski zespół opracował m.in. platformę [www.herie.pl](#), gdzie osoby zajmujące się ochroną zbiorów w muzeach mogą określić tempo degradacji dzieł sztuki wykonanych z tworzyw sztucznych w zależności od warunków ich przechowywania.

Źródło: [pb.pl](#), 10.09.2023